

Yıl: 1, Sayı: 1, Aralık 2014, s. 7-15

INESJOURNAL
ULUSLARARASI EĞİTİM BİLİMLERİ DERGİSİ
THE JOURNAL OF INTERNATIONAL EDUCATION SCIENCE

Senem Seda Şahenk ERKAN¹

TÜRKİYE, FRANSA, İTALYA VE İSPANYA ÖĞRETMEN YETİŞTİRME SİSTEMLERİ KARŞILAŞTIRILMASI²

Özet

Günümüzde tüm dünyada yaygın bir biçimde küreselleşme ve bilgi çağı yaşanmaktadır. Bu nedenlerden dolayı, eğitim ve öğretmenlik mesleğinin önemi gittikçe artmaktadır. Bu çalışmanın problem cümlesi şu şekilde ifade edilebilir: “Türkiye, Fransa, İtalya ve İspanya ülkelerinin öğretmen yetiştirme sistemleri arasındaki benzerlik ve farklılıklar nelerdir?” Bu çalışmada literatür tarama yöntemi kullanılmıştır. Günümüzde Türkiye’de öğretmenler lisans düzeyinde eğitim fakültelerinde 4-5 yıl süreli eğitim almaktadır. Fransa, İtalya ve İspanya’da ise öğretmenler 3 yıl lisans ve eğitim enstitülerinde 2 yıl süreli yüksek lisans düzeyinde öğrenime katılırlar.

Anahtar Sözcükler: Türkiye, Fransa, İtalya, İspanya, öğretmen yetiştirme sistemi.

COMPARISON OF TEACHER TRAINING SYSTEMS IN TURKEY, FRANCE, ITALY AND SPAIN

Abstract

The globalization and the period of knowledge is experienced worldwide nowadays. For these reasons, education and teaching profession is gaining more and more importance. The phrase issue of this research is expressed as: "What are the similarities and differences at the teacher training system in Turkey, France, Italy and Spain?" The literature review method is used in this work. In Turkey, teacher training is given in a 4-5 years at the education faculties on undergraduate level education. In France, Italy and Spain, the instructors are educated 3 years on undergraduate level plus, 2-year study in teacher education institutes at masters level.

Key words: Turkey, France, Italy, Spain, teacher training system.

¹ Okut. Dr., Marmara Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, İstanbul, senemseda78@gmail.com

² Bu makale Öğretmen Eğitiminde Politikalar ve Sorunlar 4. Uluslararası Sempozyumunda (ISPITE2014) Bildiri olarak sunulmuştur.

1. GİRİŞ

21. yüzyılda tüm dünyada en yaygın olan değerler küreselleşme ve bilgi çağıdır. Çağımızın insanı; analiz, sentez, yorumlama ve eleştirel düşünce becerilerini geliştirmelidir. Bu açılardan bakıldığında eğitimin önemi gittikçe artmaktadır. Geçmişte olduğu gibi günümüzde de, gelecek nesilleri yetiştirme sorumluluğu aileler dışında öğretmenlere verilmektedir.

Öğretmen, öğrenciyi geleceğe hazırlayan, öğretilen bilginin faydaya dönüşmesinde önemli bir rehberliği üstlenen kişidir (Calderhead ve Games, 1995). Öğretmen, eğitim kalitesini geliştiren en önemli öğelerden biridir (Eğitim-Bir-Sen, 2013). Öğretmen, bireylerde olumlu tutum geliştirme çabasıdadır. İnsanın ve aynı zamanda toplumun mimarı ve diğer mesleklerin inşaatçısıdır (Alkan, 2000). Öğretmen, resmi veya özel bir eğitim kurumunda çocukların, gençlerin ve yetişkinlerin istenilen düzeyde öğrenme birikimi kazanmalarına hizmet etmek ve yön vermekle görevlendirilmiş kişidir. Aynı zamanda bilgi, görgü ve yaşantısı ile belli branş ve alanlarda bireylerin yetişmesi ve gelişmesini sağlamaktadır (Büyük Larousse, 1986). Ayrıca öğretmen sınıf içinde bir lider, aynı zamanda disiplini sağlayan, sınıfı canlı tutan, öğrencilerin öğrenmesini sağlar ve önlem alır, plan, program ve değerlendirme yapar (Oktay, 1991). Bunun dışında öğretmen öğrencilerin dünya görüşlerinde, meslek seçimlerinde, kültür aktarımında, bazı sosyal ve ideal değerleri güçlendirilmesinde önemli rollere sahiptir (Temel, 1988). Öğretmenler, eğitim sisteminin en temel ögesidir. Bir ülkenin kalkınmasını, nitelikli insan gücünün yetiştirmeyi, toplumdaki huzur ve sosyal barışın sağlanmasını, bireylerin sosyalleşip toplumsal hayata hazırlanmasını, toplumun kültür ve değerlerinin genç kuşaklara aktarılmasını sağlamaktadır (Özden, 1999).

Öğretmenlik, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 43. maddesine göre “devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir.” İyi bir öğretmen olmak, sadece yeni yöntem kullanmak demek değil, sınıfta olanların farkında olmak, önemliyi önemsizden ayırt edebilmektir (Allwright ve Bailey, 1991).

Öğretmenlere aşağıda sıralanan 3 grupta gösterilen dersler okutulmaktadır (Ada ve Baysal, 2013):

- a) Genel kültür,
- b) Alan eğitimi ve
- c) Pedagojik formasyon.

Çağımızda karşılaştırmalı eğitim gittikçe önem kazanmaktadır. Bu doğrultuda gelişmiş ülkelerin eğitim düzeylerini karşılaştırmalı bir biçimde inceleyerek ülkemizin eğitim düzeyini geliştirmek oluşturulması gereken temel eğitim politikaları arasına girmektedir.

Bu çalışmanın problem cümlesi şu şekilde ifade edilebilir: “Türkiye, Fransa, İtalya ve İspanya öğretmen yetiştirme sistemlerinin benzer ve farklı yönleri nelerdir?”

Bu araştırmanın amacı, Türkiye, Fransa, İtalya ve İspanya öğretmen yetiştirme sistemlerini karşılaştırmalı bir biçimde inceleyip ülkemizin eğitim yapısına ve insan profiline uyan öneriler geliştirmektir.

2. YÖNTEM

Bu çalışmada litteratür tarama yöntemi kullanılmıştır. Litteratür tarama yönteminde araştırma problemi alanında var olan yazılı kaynaklar (kitaplar, makaleler, bildiriler) ve çeşitli internet sitelerinde var olan bilgiler bir araya getirilir (Büyüköztürk, Akgün, Karadeniz, Demirel, 2014).

2.1.Çalışma Grubu/Evren/Örneklem

Bu çalışmanın evrenini Türkiye ve Avrupa Birliği'ne üye ülkelerin öğretmen yetiştirme sistemleri oluşturulmuştur. Bu araştırmanın örneklemini Türkiye ve Avrupa Birliği'ne üye ülkeleri arasından seçilmiş olan birkaç ülkenin (Fransa, İtalya, İspanya) öğretmen yetiştirme sistemleri mukayeseli olarak incelenmiştir.

2.2.Veri Toplama Aracı

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak, öğretmen yetiştirme sistemi alanında farklı ülkelerdeki uygulamaları ya tek tek ya da karşılaştırmalı olarak inceleyen kitaplar, makaleler, bildiriler, internet siteleri, yüksek lisans ve doktora tezleri bir araya getirilmiştir.

2.3.Verilerin Çözümlemesi

Bu çalışmada veri toplamak amacıyla, öğretmen yetiştirme sistemi alanında farklı ülkelerdeki uygulamaları ya tek tek ya da karşılaştırmalı olarak inceleyen kitaplar, makaleler, bildiriler, internet siteleri, yüksek lisans ve doktora tezleri 01/01/2014-10/05/2014 tarihleri arasında incelenmiştir. Verilerin çözümü için tüm bu dokümanlar analiz edilerek sentez oluşturulmuştur.

3.BULGULAR

Türkiye, Fransa, İtalya ve İspanya'da öğretmen adayları 3 grupta dağılım gösteren derslerde eğitim alırlar: a) alan eğitimi b) öğretmenlik formasyonu ve c) genel kültürdür. Fakat bu 3 grubun eğitim süresince ders sayısı ve haftalık ders saati ülkeden ülkeye farklılaşmaktadır.

Günümüzde Türkiye'de öğretmen adayları lisans düzeyinde Eğitim Fakültelerinde 4-5 yıl boyunca eğitim almaktadır. Fransa'da öğretmen yetiştirme sistemi dahilinde öğretmen adayları Eğitim Enstitülerinde 2 yıl süreli yüksek lisans düzeyinde eğitim alarak öğretmen olmaya hak kazanırlar. İtalya'da öğretmen adayları lisans kademesinde eğitim fakültelerinde 3-5 yıl arasında değişiklik gösteren bir eğitim süreci kapsamına girerler. İspanya'da ise, öğretmen adaylarına lisans düzeyinde Eğitim Fakültelerinde 3-5 yıl süreli bir eğitim verilmektedir.

Bunun dışında öğretmen adayları yukarıda sıralanan tüm ülkelerde staj yapmaktadırlar. Fakat bu ülkelerde staj uygulamaları ve süreleri ülkeden ülkeye farklılaşma göstermektedir. Türkiye'de öğretmen adayları toplam olarak ortalama 500 saat staja katılırlar. Fransa'da öğretmen adayları toplam olarak ortalama 600 saat staja katılırlar. İtalya'da öğretmen adayları toplam olarak ortalama 550 saat staja katılırlar. İspanya'da öğretmen adayları toplam olarak ortalama 550 saat staja katılırlar.

3.1.Türkiye'nin Öğretmen Yetiştirme Sistemine Yönelik Bulgular

Türkiye'de ilk olarak 16 Mart 1848'de Orta Öğretmen Okulu (Darümuallimin-i Rüşdi) açılmıştır. Daha sonra, sınıf öğretmeni yetiştirmek için Erkek ilköğretmen Okulu (Darümuallimin-i Sıbyan) (1868'de), 1858'de kız rüştiyelerine ve ilkokullarına öğretmen yetiştirmek üzere Kız Öğretmen Okulu (Darümuallimat) (1870), askeri okullara sivil öğretmen yetiştirmek amacıyla Menşe-i Muallimin (1875) ve liselere öğretmen yetiştirmek için Büyük Öğretmen Okulu (1877) kurulmuştur. Bu okul bir yıl sonra kapanıp 1891'de Erkek Yüksek Öğretmen Okulu (Darümuallimin-i Aliye) olarak yeniden açılmıştır. 14 Ağustos 1923'de, TBMM'de okunan hükümet programıyla, ortaöğretim okullarına öğretmen yetiştiren Yüksek Öğretmen Okulları açılmıştır. Bu yıllarda, Ankara'da Müzik Öğretmen Okulu (1925), Konya'da Orta Öğretmen Okulu (1926), Kayseri'de (1926) ve Denizli'de (1927) Köy Öğretmen Okulları açılmıştır 1940 yılında Köy Enstitüleri kurulmuştur. 1960 yılında, ülkede 53 ilk öğretmen okulu,

2 yüksek öğretmen okulu, 5 eğitim enstitüsü, 4 meslek öğretmen okulu ve bir de yüksek İslam enstitüsü açılmıştır. 1962 yılında Eğitim Enstitüleri kurulmuştur. 1982 yılında öğretmen yetiştirme görevi fakültelere verilmiştir. 1997 yılında YÖK tarafından öğretmen yetiştirme sisteminde yenilikler oluşturulmuştur. 2006 yılından itibaren Türkiye’de öğretmen adayları lisans düzeyinde Eğitim Fakültelerinde 4-5 yıl boyunca eğitim almaktadır (Akdemir, 2013).

Türkiye’de eğitim fakültelerinde 2006-2007 eğitim yılında yapılan son düzenlemeyle programlar genellikle, % 50-60 alan bilgisi ve becerileri, % 25-30 öğretmenlik meslek bilgisi ve becerileri, % 15-20 genel kültür dersleri şeklinde dağılım göstermektedir (YÖK, 2006, <http://dosya.marmara.edu.tr/aef/snf/Belge%2013-14/program1ogretim.pdf>).

3.2. Fransa’nın Öğretmen Yetiştirme Sistemine İlişkin Bulguları

Fransa’da eğitim enstitüleri (“*Institut Universitaire de Formation des Maîtres*” (IUFM)) 1990 yılında kurulmuştur. 2013 yılında Eğitim enstitüleri (“*Institut Universitaire de Formation des Maîtres*” (IUFM)) Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Bilimleri Yüksekokullarına (“*École Supérieure du Professorat et de l’Education*” (ÉSPÉ)) dönüştürülmüştür. Fransa’da öğretmen adaylarına 3 yıllık lisans eğitimi ve Eğitim Enstitülerinde 2 yıl süreli yüksek lisans düzeyinde eğitim verilmektedir. Fransa’da yapılan son düzenlemelerle Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Bilimleri Yüksekokullarına (“*École Supérieure du Professorat et de l’Education*” (ÉSPÉ)) % 50-55 alan bilgisi ve becerileri, % 15-20 öğretmenlik meslek bilgisi ve becerileri, % 30-35 genel kültür dersleri şeklinde dağılım göstermektedir (<http://Users/sansam/Downloads/UPEC-ESPE%20Brochure%20M1%20MEEF%201er%201er%20degr%C3%A9.pdf>).

3.3. İtalya’nın Öğretmen Yetiştirme Sistemine Yönelik Bulguları

İtalya’da okul öncesi ve ilkökul hizmet verecek öğretmenler, öğretmen okullarında 4 yıllık lisans eğitimi (“*Corso di Laurea in Scienze della Formazione Primaria*” – CLSFP) almaktadır. Ortaöğretim öğretmenleri 4 yıllık lisans eğitimlerinin ardından 2 yıllık yüksek lisans statüsünde üniversitelerin Eğitim Bilimleri Enstitülerinde (“*Scuola di Specializzazione all’Insegnamento Secondario*” – SSIS) eğitimi görmektedir. Resim, beden eğitim ve müzik gibi branş öğretmenleri özel kurumlarda yetiştirilmektedir. Öğretmenlere ayrıca hizmet içi eğitim kursları ile yeni öğretim yöntemleri ve eğitim alanında yaşanan teknolojik gelişmelerden yararlanabilmeleri amacıyla çeşitli temel beceriler kazandırılmaktadır. Bunun dışında Avrupa Eğitim Merkezi’nden (European Center for Education) mektupla haberleşme servisi ile bilgi ve danışma sağlanmaktadır <http://www.ncee.org/wp-content/uploads/2010/04/Italy-Educational-Report.pdf>; Türkoğlu, 1999, Todeschini, 2003).

İtalya’da eğitim fakültelerinde yapılan son düzenlemelerle % 45-50 alan bilgisi ve becerileri, % 15-20 öğretmenlik meslek bilgisi ve becerileri, % 40-45 genel kültür dersleri şeklinde dağılım göstermektedir (https://webstudenti.unica.it/esse3/OffertaDidatticaPDSORD.do?cod_lingua=eng&cds_id=10702&aa_ord_id=2011&pds_id=9999).

3.4. İspanya’nın Öğretmen Yetiştirme Sistemine İlişkin Bulgular

İspanya’da okul öncesi ve ilkökul kademelerinde öğretmen olabilmek için 3 yıllık kısa süreli üniversiteyi tamamlayıp “*Maestros*” olarak adlandırılan diplomaya sahip olunmalıdır. Ortaöğretimde görev alabilmek için ise uzun süreli üniversite eğitimi (5 yıl) ve pedagojik formasyon belgesine sahip olunmalıdır. Pedagojik formasyon belgesi alabilmek için CCP (Curso de Cualificación Pedagógica) alabilmek için 67 kredilik bir programda eğitim alınmalıdır (Delgado, 1995).

İspanya’da eğitim fakültelerinde yapılan son düzenlemelerle % 45-50 alan bilgisi ve becerileri, % 10-15 öğretmenlik meslek bilgisi ve becerileri, % 40-45 genel kültür dersleri şeklinde dağılım göstermektedir (<http://www.uclm.es/estudios/catalogo/en/pdf/Degree%20in%20Primary%20Education.pdf>).

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

4.1. Tartışmalar

Ingvarson, Tatto, Peck, Schwille, Rowley ve Senk (2013)’in hazırladıkları araştırmada; A.B.D. , Almanya, Bosna, Çin Tapi, Filipinler, İspanya, İsviçre, Malezya, Norveç, Oman, Polonya, Rusya Federasyonu, Singapur ve Tayland ülkelerinin ilköğretim matematik öğretmeni yetiştirme sistemleri analiz edilmiştir. Çalışmamda ise; Türkiye, Fransa, İspanya ve İtalya’nın öğretmen yetiştirme sistemleri karşılaştırılmıştır.

Karras ve Wolhuter (2010) ’in oluşturdukları çalışmada, dünya ülkelerinden her kıtadan birkaç örnek verilerek öğretmen yetirme sistemleri karşılaştırılmıştır. Örneğin Afrika kıtasından Bosna, Burundi, Cezayir, Eritre, Etiyopya, Güney Afrika, Güneydoğu Sudan, Kongo, Lesoto, Malawi, Mısır, Namibya, Ruanda, Tanzanya ve Zimbabve ülkelerinin öğretmen yetiştirme sistemleri açıklanmıştır. Amerika kıtasından ise; A.B.D. , Arjantin, Brezilya, Kanada, Kolombiya, Kosta Rika, Küba, Meksika, Montserrat, Panama, Şili ve Trinidad ve Tobago ülkelerinin öğretmen yetiştirme sistemleri analiz edilmiştir. Asya kıtasından ise; Afganistan, Azerbaycan, Bangladeş, Bruney Sultanlığı, Çin, Hindistan, Hong Kong, İran, İsrail, Japonya, Kazakistan, Kırgızistan, Kuveyt, Lao PDR, Lübnan, Malezya, Oman, Pakistan, Rusya, Suudi Arabistan, Singapur, Tacikistan, Tayland, Tayvan ve Türkiye ülkelerinin öğretmen yetiştirme sistemleri incelenmiştir. Avrupa kıtasından ise; Almanya, Arnavutluk, Avusturya, Belçika, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Hırvatistan, Hollanda, İsveç, İsviçre, İspanya, İtalya, Letonya, Litvanya, Macaristan, Moldova, Polonya, Portekiz, Romanya, Slovak Cumhuriyeti, Slovenya ve Yunanistan ülkelerinin öğretmen yetiştirme sistemleri karşılaştırılmıştır. Okyanusya kıtasından ise; Avustralya, Papua Yeni Gine ve Yeni Zelanda ülkelerinin öğretmen yetiştirme sistemleri ele alınmıştır. Çalışmamda ise; Türkiye, Fransa, İspanya ve İtalya’nın öğretmen yetiştirme sistemleri karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir.

Ostinelli (2009) ’nin oluşturduğu araştırmada; İtalya, Almanya, İngiltere, İsveç ve Finlandiya’nın öğretmen yetiştirme sistemlerini karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Çalışmamda ise; Türkiye, Fransa, İspanya ve İtalya’nın öğretmen yetiştirme sistemleri karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır.

Ingawa (1984) ’nin yaptığı çalışmada, Nijerya, Doğu Almanya, Fransa ve Japonya ortaöğretim kademesinde görev alacak öğretmen yetiştirme yapıları karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Çalışmamda ise; Türkiye, Fransa, İspanya ve İtalya’nın öğretmen yetiştirme sistemleri karşılaştırılmıştır.

Aykaç, Kabaran ve Bilgin (2014)’nin yapmış oldukları çalışmada; Türkiye, Almanya, Finlandiya, Fransa ve İngiltere’nin öğretmen yetiştirme sistemleri karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. Ülkelerin öğretmen yetiştirme sistemleri verilen öğretim programları, programların kapsamları, giriş ve atanma koşulları, staj süre ve içerikleri ve mesleki statüleri karşılaştırılmıştır. Çalışmamda ise; Türkiye, Fransa, İspanya ve İtalya’nın öğretmen yetiştirme sistemleri karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır.

Sözen ve Çabuk (2013)’un oluşturdukları araştırmada, Türkiye, Almanya ve Avusturya ülkelerinin öğretmen yetiştirme sistemleri karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Bu ülkelerin

eğitim sistem ve yapılarıyla birlikte ilköğretim sınıf ve matematik öğretmeni yetiştirme koşulları ele alınmıştır. Çalışmamda ise; Türkiye, Fransa, İspanya ve İtalya'nın öğretmen yetiştirme sistemleri karşılaştırılmıştır.

Parmaksız ve Kısakürek (2013)'in yazdıkları araştırmada, Türkiye ve AB üyesi ülkelerden Almanya, Danimarka, Finlandiya, Fransa, İngiltere, İspanya, İtalya ve Portekiz'in öğretmenlere verilen hizmet içi eğitim programlarının temel öğeler ve kalite kontrolü/güvencesi açısından karşılaştırılmıştır. Çalışmamda ise; Türkiye, Fransa, İspanya ve İtalya'nın öğretmen yetiştirme sistemleri karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

Uygun, Ergen ve Öztürk (2011)'ün oluşturdukları çalışmada, Türkiye ve AB üyesi ülkelerden Türkiye, Almanya ve Fransa'da Öğretmen eğitimi sistemleri analiz edilmiştir. Çalışmamda ise; Türkiye, Fransa, İspanya ve İtalya'nın öğretmen yetiştirme sistemleri karşılaştırılmıştır.

Kır ve Kır (2011)'in hazırladıkları araştırmada, Türkiye, Almanya, Finlandiya, İspanya, Macaristan ve Polonya'nın öğretmen yetiştirme sistemlerini karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Çalışmamda ise; Türkiye, Fransa, İspanya ve İtalya'nın öğretmen yetiştirme sistemleri karşılaştırılmalı olarak analiz edilmiştir.

Atanur Başkan, Aydın ve Madden (2006)'in yaptıkları çalışmada, Türkiye ve ABD, Almanya ve Japonya öğretmen yetiştirme sistemleri karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. Çalışmamda ise; Türkiye, Fransa, İspanya ve İtalya'nın öğretmen yetiştirme sistemleri karşılaştırılmalı olarak gösterilmiştir.

Kilimci (2006)'nin oluşturduğu çalışmada Türkiye, Almanya, Fransa ve İngiltere'nin ilköğretim sınıf öğretmeni yetiştirme sistemleri karşılaştırılmıştır. Çalışmamda ise; Türkiye, Fransa, İspanya ve İtalya'nın öğretmen yetiştirme sistemleri karşılaştırılmalı olarak ele alınmıştır.

Sağlam ve Kürüm (2005)'ün hazırladıkları çalışmada; Türkiye, Almanya, Avusturya, Fransa, İspanya, Lüksemburg, Yunanistan, İngiltere, Hollanda ve İsveç yetiştirme sistemleri karşılaştırılmıştır. Çalışmamda ise; Türkiye, Fransa, İspanya ve İtalya'nın öğretmen yetiştirme sistemleri karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir.

4.2. Sonuç

Bu çalışmanın sonuçları aşağıda gösterilmektedir:

- 1) Türkiye'de öğretmen yetiştirme sisteminde lisans düzeyinde Eğitim Fakültelerinde 4-5 yıl süreli eğitim verilmektedir.
- 2) Fransa'da öğretmen adaylarına 3 yıllık lisans eğitimi ve Eğitim Enstitülerinde 2 yıl süreli yüksek lisans düzeyinde eğitim verilmektedir.
- 3) İtalya'da öğretmen adayları lisans düzeyinde Eğitim Fakültelerinde 3-5 yıl arasında değişiklik gösteren bir eğitim sürecine dahil olurlar.
- 4) İspanya'da ise, öğretmen adayları lisans düzeyinde Eğitim Fakültelerinde 3-5 yıl süreli bir eğitim verilir.
- 5) Türkiye'de eğitim fakültelerinde 2006-2007 eğitim yılında yapılan son düzenlemeyle programlar genellikle, % 50-60 alan bilgisi ve becerileri, % 25-30 öğretmenlik meslek bilgisi ve becerileri, % 15-20 genel kültür dersleri şeklinde dağılım göstermektedir (YÖK, 2006).
- 6) Fransa'da eğitim fakültelerinde yapılan son düzenlemelerle % 50-55 alan bilgisi ve becerileri, % 15-20 öğretmenlik meslek bilgisi ve becerileri, % 30-35 genel kültür dersleri şeklinde dağılım göstermektedir (<http://www.uclouvain.be/prog-2013-ppsp1ba.pdf>).

7) İtalya’da eğitim fakültelerinde yapılan son düzenlemelerle % 45-50 alan bilgisi ve becerileri, % 15-20 öğretmenlik meslek bilgisi ve becerileri, % 40-45 genel kültür dersleri şeklinde dağılım göstermektedir.

8) İspanya’da eğitim fakültelerinde yapılan son düzenlemelerle % 45-50 alan bilgisi ve becerileri, % 40-45 öğretmenlik meslek bilgisi ve becerileri, % 10-15 genel kültür dersleri şeklinde dağılım göstermektedir.

9) Türkiye’de öğretmen adayları toplam olarak ortalama 500 saat staja katılırlar.

10) Fransa’da öğretmen adayları toplam olarak ortalama 600 saat staja katılırlar.

11) İtalya’da öğretmen adayları toplam olarak ortalama 550 saat staja katılırlar.

12) İspanya’da öğretmen adayları toplam olarak ortalama 550 saat staja katılırlar.

4.3. Öneriler

Bu çalışmanın Türkiye öğretmen yetiştirme geliştirilmesine yönelik öneriler aşağıda sıralanmaktadır:

1) Öğretmen adaylarını analiz, sentez, yorumlama ve eleştirel açılardan geliştirilmeleri hedeflenebilir.

2) Aynı zamanda tüm öğretim görevlileri eğitim süresince rehber görevini üstlenerek öğrencilerinin bilgiye bireysel araştırmaları sonucunda ulaşmaları için onları yönlendirilebilir.

3) Türkiye öğretmen yetiştirme sistemi temelinde teorik dersler yerine uygulamalı dersler tercih edilebilir.

4) Ülkemizin öğretmen yetiştiren fakültelerinde staj süreleri arttırılabilir.

5) Öğretmen adayları son sınıfta bitirme tezi hazırlayıp oluşturdukları tezi sunulabilir.

Bu çalışmanın çeşitli araştırmalar geliştirmeye yönelik önerileri aşağıda verilmektedir:

1) Avrupa Birliği veya OECD üye ülkeleriyle ülkemizin eğitim ve sınıf öğretmeni ve/veya ilköğretim branş öğretmeni yetiştirme sistemlerini inceleyen araştırmalar yazılabilir.

2) Avrupa Birliği veya OECD üye ülkeleriyle ülkemizin eğitim ve ortaöğretim branş öğretmeni yetiştirme sistemlerini karşılaştırmalı bir bakış açısıyla inceleyen araştırmalar oluşturulabilir.

3) Avrupa Birliği veya OECD üye ülkeleriyle ülkemizin öğretim üyesi veya elemanı yetiştirme sistemlerini inceleyen araştırmalar hazırlanabilir.

KAYNAKLAR

ADA, S. ve BAYSAL, Z. N. (2013). *Pedagojik-Androgojik Formasyon ve Türkiye’de Öğretmen Yetiştirme* (1. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

AKDEMİR, A. (2013). Türkiye’de Öğretmen Yetiştirme Programlarının Tarihçesi Ve Sorunları. *Turkish Studies*, 8/12 Güz 2013, 15-28.

ALKAN, C. (2000). Bilimsel, Ulusal ve Evrensel Boyutlu Öğretmenlik Eğitimi. *Türkiye, Almanya ve Kıbrıs’ta Öğretmen Yetiştirme* (Editör: Hasan Coşkun), Ankara: CTB Yayınları.

ALLWRIGHT, D. ve BAILEY, K. M. (1991). *Focus on the Language Classroom*. Cambridge: Cambridge University Press.

An Overview of Italy’s Education System. <http://www.ncee.org/wp-content/uploads/2010/04/Italy-Education-Report.pdf>, Erişim tarihi: 23/05/2014.

- ATANUR BAŞKAN, G., AYDIN, A. ve MADDEN, T. (2006). Türkiye'deki Öğretmen Yetiştirme Sistemine Karşılaştırmalı Bir Bakış. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt 15, Sayı 1, 2006, 35-42.
- AYKAÇ, N., KABARAN, H. ve BİLGİN H. (2014). Türkiye'de Ve Bazı Avrupa Birliği Ülkelerindeki Öğretmen Yetiştirme Uygulamalarının Karşılaştırılması Olarak İncelenmesi (Almanya, Finlandiya, Fransa, İngiltere ve Türkiye Örneği). *Turkish Studies*, 9/3 Kış 2014, 279-292.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş., AKGÜN Ö. E. , KARADENİZ, Ş., DEMİREL, F. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (16. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi (1986). cilt 17, İstanbul: Milliyet Yayınları.
- CALDERHEAD, J. ve GATES, P. (1995). *Conceptualizing Reflection in Teacher Development*. London: The Falmer Press, Washington, D.C.
- DELGADO, A. (1995). Developments in teacher education in Spain (1995-1998). TNTTE Publications, vol. 2, number: 2.
- Eğitim-Bir-Sen (2013). *Türkiye ve Dünya'da Öğretmenlik Retorik ve Pratik* (Yazarlar: Özoglu, M., Gür, B. S. ve Altunoğlu, A.). https://www.academia.edu/4268801/Turkiye_ve_dunyada_ogretmenlik_Retorik_ve_pratik, Erişim tarihi: 01.06.2014.
- Eurydice (2008). *Avrupa'daki Öğretmenlerin Sorumluluk ve Özerklik Düzeyleri*. http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/094TR.pdf, Erişim tarihi: 09.05.2014.
- INGAWA, S. Y. (1984). A study of Secondary School Teacher Education Certification in France, West Germany and Japan with Implications for Nigeria. A *dissertation* presented to the Faculty College of Education, USA: Ohio University.
- INGVARSON, L., TATTO, M. T., PECK, R., SCHWİLLE, J., ROWLEY, G. ve SENK, S. L. (2013). *An Analysis of Teacher Education Context, Structure and Quality-Assurance in TEDS-M Countries*. USA: Printed in Multicopy of Netherlands, Michigan University.
- KARRAS, K. G. ve WOLHUTER, C. C. (2010). *International Handbook of Teacher Education World-Wide Issues and Challenges*. Volume I & Volume II, Preface: Gaston Mialaret, Yunanistan: Atina, Atrapos Yayıncılık.
- KIR, E. ve KIR, E. (2011). Avrupa Birliği'nde Öğretmen Yetiştiren Yükseköğretim Kurumları ile Türkiye'de Öğretmen Yetiştiren Yükseköğretim Kurumlarının Karşılaştırmalı İncelenmesi. *Uluslararası Yükseköğretim Kongresi: Yeni Yönelişler ve Sorunlar* (UYK-2011) 27-29 Mayıs 2011, İstanbul; 2, Cilt, Bölüm XI/ 1290-1300.
- KİLİMCİ, S. (2006). Almanya, Fransa, İngiltere Ve Türkiye'de Sınıf Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*, Adana: Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı.
- Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı 2013-2014 Öğretim Yılı. <http://dosya.marmara.edu.tr/aef/snf/Belge%2013-14/program1ogretim.pdf>, Erişim tarihi: 23.05.2014.
- Master Deuxième Année Éducation et Métiers de l'Enseignement du Premier Degré. [http://C:/Users/sansam/Downloads/UPEC-ESPE,%20Brochure%20M2%20Education%20et%20M%C3%A9tiers%20de%20l'enseignement%20du%201er%20degre%20\(1\).pdf](http://C:/Users/sansam/Downloads/UPEC-ESPE,%20Brochure%20M2%20Education%20et%20M%C3%A9tiers%20de%20l'enseignement%20du%201er%20degre%20(1).pdf), ÉSPÉ de l'Académie de Créteil, Erişim Tarihi: 30/04/2014.

- Métiers de l'Enseignement, de l'Éducation et de la Formation (MEEF) - ÉSPÉ de l'Académie de Créteil, Premier Degré. <http://Users/sansam/Downloads/UPEC-ESPE%20rochure%20M1%20MEEF%201er%201er%20degr%C3%A9.pdf>, Erişim Tarihi: 30/04/2014.
- Milli Eğitim Temel Kanunu (1973). *Milli Eğitim Temel Kanununun 43. Maddesi*. Kanun Numarası: 1739, Kabul Tarihi: 14/6/1973, Resmi Gazete Tarih: 24/6/1973 Sayı: 14574.
- OKTAY, A. (1991). Öğretmenlik Mesleği ve Öğretmenin Nitelikleri. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, sayı: 3.
- OSTINELLI, G. (2009). Teacher education system in Italy, German, England, Sweden and Finland. *European Journal of Education*, Vol. 44, No. 2, Part II, 1-19.
- ÖZDEN, Y. (1999). *Eğitimde Dönüşüm Eğitimde Yeni Değerler*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- PARMAKSIZ, R. Ş. ve KISAKÜREK, M. A. (2013). Türkiye ve Bazı AB Ülkelerinde Öğretmenlere Yönelik Hizmetiçi Eğitim Programlarının Temel Öğeler ve Kalite Kontrolü/Güvencesi Açısından Karşılaştırılması. *Karaelmas Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1 (2013) 112-129.
- SAĞLAM, M. ve KÜRÜM, D. (2005). Türkiye ve Avrupa Birliği Ülkelerinde Öğretmen Eğitiminde Yapısal Düzenlemeler ve Öğretmen Adaylarının Seçimi. *Milli Eğitim Dergisi*, Yaz 2005, 33, 167, 53-70.
- SÖZEN, S. ve ÇABUK, A. (2013). Türkiye, Avusturya ve Almanya Öğretmen Yetiştirme Sistemlerinin İncelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Özel Sayı*, 213-230.
- TEMEL, A. (1988). Öğrenci Gözüyle Öğretmen. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, sayı: 129.
- TODESCHINI, M. (2003) Teacher education in Italy: new trends, in: B. Moon, L. Vlasceanu & L. Barrows (Eds) *Institutional Approaches to Teacher Education within Higher Education in Europe: Current Models and New Development*, USA: Bucharest, UNESCO-CEPES.
- TÜRKOĞLU, A. (1999). *Karşılaştırmalı Eğitim: Dünya Ülkelerinden Örneklerle*. Adana: Baki Kitabevi.
- UYGUN, Ergen ve Öztürk (2011). Türkiye, Almanya ve Fransa'da Öğretmen Eğitimi Programlarında Uygulama Eğitiminin Karşılaştırılması. *İlköğretim Online*, 10(2), 389-405.
- Universidad de Castilla-La Mancha Undergraduate Degree Programme In Primary Education*. <http://www.uclm.es/estudios/catalogo/en/pdf/Degree%20in%20Primary%20Education.pdf>, Erişim Tarihi: 30/04/2014.
- University of Cagliari Faculty of Humanities Primary Education*. https://webstudenti.unica.it/esse3/OffertaDidatticaPDSORD.do?cod_lingua=eng&cids_id=10702&aa_ord_id=2011&pds_id=9999, Erişim Tarihi: 30/04/2014.
- YÖK (2006). *Eğitim Fakültelerinde Uygulanacak Yeni Programlar Hakkında Açıklama*. http://www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/aciklama_program.doc, Erişim Tarihi: 17.04.2014.